

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488137

Historia quarta Pro Meditatione quarta De peccatis propriis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60293](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60293)

per me, & eruisti animam meam ex inferno inferiori. Psal. 85.

Historia quarta.

Pro meditatione quarta de peccatis propriis.

EX peccatis sæpius commissis, & frequenter repetitis nascitur habitus, & consuetudo ejusdem generis, cujus sunt peccata; sicut ex actibus virtutum frequentatis oritur habitus & consuetudo; illa inclinatur & trahit ad malum, & in perniciem, hæc inclinatur & trahit ad bonum, & ad salutem: habitus semel contractus, præsertim ad peccandum, si profundas & firmas in humano corde radices egit, difficulter iterum tollitur, & eradicatur, sed pondus addit non leve ad renovandos identidem actus illis similes, per quos productus, & stabilitus fuit. Væ illi, qui se in vitiosum habitum, in consuetudinem peccaminosam abripi permittit; semper de malo in pejus, de peccato in peccatum, ac rectâ & regiâ perditionis viâ, à qua, nequidem cum senserit, recedet, in interitum ibit, & præceps ruet, in illo, in quo vixit, etiam moriturus peccato, ne ipsa quidem miracula, quæ divina misericordia adhibere non raro solet, sufficient ad emolliendum, & inflectendum cor induratum.

Hoc

Hoc non leviter à me dictum demonstrabit eventus, & infelix exitus duorum hac peste infectorum; hunc exponunt tum Alexander Faia in sua summa exemplorum titulô & verbô: *Consuetudo*: tum Carolus Bovius *parte tertia exemplo 9.* uterque S. J.

Duo juvenes, quorum uni nomen *Bruti*, alteri nomen *Claudii*, ad vitandam confusionem imponemus, icto inter se infamiter cedere, Madriti regiâ in Hispaniis civitate, scortum utrique communi crumenâ ad nefarios usus aiebant. Claudium fortassis minus reum, de suo lethargo excitare conatus est misericors Deus, objectâ in somnis terrificâ imagine. Videbantur ipsi in cubile suum irrumperere duo gigantes proceri, robusti, nigerrimi, truci, & horrido aspectu, qui cum vi arreptum asportarent, & in ripa maris tumultuosi, sævissimis tempestatibus, furentibus procellis, fluctuum usque ad astra se extollentium furore, interlucentium fulgurum tetro splendore, & reboantium tonitruorum pavendo fragore horridi, & furibundi deponerent. Advolabant in suis triremibus, & celocibus pyraethæ, æthiopibus nigriores, terribiles visu formæ, qui facta in litus exscensione quidquid hominum occurrebat, capiebant, & vinculis constricta secum in diram captivitatem abripiebant miserrima mancipia: horum gregi immixtum vidit etiam Brutum, individuum suum socium: jam toto advolabant.

&

& irruerant impetu, ut ipsum pariter vinculis & catenis oneratum secum abstraherent, sed ad invocationem Nominis Mariæ, & imploratam ab hac divina Matre opem, funesta scena evanuit; at huic mox alia successit priore horribilior.

Spectandum se dedit divinus iudex pro tribunali sedens, cui ad dextram assidebat Virginea Mater; thronum cingebat ingens Angelorum corona: Iudex indignabundo cum vultu intuitus, jam distrinxerat vindicem justitiæ gladium, fatalem vibraturus ictum in reum caput: In his pariter angustiis denuo recurrit ad Matrem misericordiæ, ejusque opem longè ardentius, quàm prius implorat, votò se obstringens, si ex præsentis periculo emergeret, se religioso Ordini mancipandi, rigidæque pœnitentiæ prioris vitæ errores abolendi, & correctiorem vitam inchoandi: valuere denuo preces: stetit, cohibuit pia Mater in ictum jam pendentem divinæ Nemesis dexteram: fulmen jam ardens, jam imminens restinctum, & suspensum est. Claudius è somno evigilans, non sine admiratione, & stomacho videt non solum pulvinaria, & totum lectum, sed ipsum etiam vicinum pavementum sudore, & lachrymis, quas nocte illa tremenda fuderat, madidum: Ruminans itaque, & secum recoquens prioris noctis angustias, minas, & non vana, sed à monitore Deo, citra dubium, ut meritò cre-

credebat, immiffa fomnia, ferio decrevit
veftem, & vitam mutare, ftrictioris regu-
læ Monachum induendo.

Dum Claudius ita fecum argumentatur,
& optimè concludit, adest Brutus socius
individuus, & familiaris amicus: hic Clau-
dium adhuc lachrymis madidum, caperatâ
& turbidâ fronte ingentem triftitiam præter
morem præferre conſpicatus, heus, in-
quit Claudi, quid hæc portendunt? quid
ſcenam, & frontem aliàs ſemper ſerenam
tam foedè mutavit? an loco ſolitæ comœ-
diæ tetricam hodie dare paras tragœdiam?
quæ cauſa tantæ, & tam inſolitæ tuæ trifti-
tiæ?

Ad hæc Claudius enucleatè Bruto enarrat
omnia, & ſingula, quæ ſibi in ſomno præ-
terita nocte fuerant objecta, ſimulque fe-
rium ſuum non ſolummodo propoſitum,
ſed etiam votum Deo factum, mutandi in
melius vitam, & ad ſeriam pœnitentiam
agendam amplectendi ſeveriorem aliquem
Ordinem religioſum, atque maturè, & tem-
pori adhuc retrahendi pedem à præcipitio,
ad cuius extremum marginem à peccatorum
ſuorum pondere ſe jam protruſum hæc nocte
viderat: tempus eſſe, & hoc fortassis bre-
ve, ferio cogitandi de pœnitentia, de ve-
ra emendatione vitæ hætenus tam luridè
actæ; ſe non dubitare, quin Brutus ejuſdem
ſecum ſententiæ, & animi ſit, cum minæ
à Deo intentatæ non minùs ipſum, quàm ſe
fe-

feriant, & periculum utrique sit commune.

Amaro risu hanc narrationem excepit Brutus, & tu, subjungens, tam vācors & stultus es, ut somniis credas, vix edentulā prudentior vetulā? quin & me conaris in hoc morodochium pertrahere, & tuā stultitiā inficere: Apage, vilem & dejectum animum erige, malè fundatam tristitiam excute, pries resume spiritus. Et ego cupio salvari, & cœlum consequi, nolim tamen florem ætatis, vigorem vividæ juventutis torpidā tristitiā exsugere, & pessumdare. Superest tempus, quod sibi vendicet pœnitentia, nempe futurum, & magis maturum; præsens adhuc viride, & immaturum tempus debetur florenti juventuti: fides ipsa docet, ad consequendam salutem satis esse, si quis vitam suam claudat, & moriatur in statu gratiæ; non opus esse, ut quis in hoc statu etiam vitam ducat, & protrahat, nec multum referre, etiamsi juveniles anni mundi gaudiis, voluptatibus, & deliciis fuerint immolati: excute ergo tetricum torporem, fanaticum timorem; ad amicam, ad amicam, quæ nos avidè expectat; hæc dissipabit omnes has atras nubes, dispellet phantastica turbati cerebri phænomena.

Hoc colloquium interrupit celeriter accurrens famulus, Brutum monens, anxie ipsum expectari ad portam à duobus nobili-

bilibus juvenibus, qui ajunt, se habere summi momenti negotia cum ipso tractanda, quæ nec minimam patiantur moram: statim adero, respondet Brutus; tu Claudii, te interim accinge itineri, mox me habebis reducem, & comitem ad notam domum.

Per scalam defiliens, ad excipiendos omni humanitate binos juvenes properat; erant isti duo rivales Bruti, & idem cum ipso os rodentes canes; involant itaque in ipsum caninâ rabie, & manibus apprehensum innumeris pugionum ictibus pertundunt, atque instar cribri perforatum suo sanguine innatantem, exanimem ibi relinquunt, celeri sibi fugâ consulentes.

Accurrit quidem audito rixantium tumultu Claudius, sed serò nimis; conspicatus exanime focii confossi cadaver, ad tam triste, & flebile spectaculum cohorrui, hæsitque attonitus fiderato similis, advertitque, imò manibus palpare potuit, nocturnum suum somnium non vanum phantasma, sed veridicam Dei monentis, & minantis præ-sagationem fuisse. Itaque si unquam aliàs, tunc certè territus & consternatus omni ruptâ morâ se sacri judicis pedibus in sacro tribunali adsternit; narrat totam tragediam, & sanguineis lachrymis deplorandam catastrophem; addit, se voti concepti religione adstringi ad valedicendum mundi sceleratis illecebris, & deliciis, séque DEO totum consecrandum, emaculatâ prius ab omni-
bus

bus sordibus animâ, & purgatô hoc Augiæ stabulô, in sacro aliquo rigidioris disciplinæ Ordine, votum renovat, & stabilit; fundit plures lachrymas, quàm verba, seriô pœnitentis, & verè contriti cordis luculentas testes, suos prioris vitæ errores enormes ritè confessus & detestatus absolvitur, atque ita divinæ gratiæ, & amicitia restituitur: monetur tamen suæ obligationi, quam sibi met emissô votô liberè imposuisset, ocyùs, & omnibus perruptis moris, atque obstaculis, satisfaciat, quæ ut effugiat, procul dubio à consanguineis, & notis ponenda, Madritô discedat, & aliò concedat.

Claudius jam à se ipso totus alius, & priore melior, Christi secuturus consilium, vendit omnia, quæ habet, inter pauperes distributurus; migrat Madritô Hispalim, ibi tandem benè cœptis ultimam manum, & coronidem impositurus. Sed secum tulit pecunias ex divenditis suis rebus collectas, vel priùs possessas, & quod pejus erat, priorem pravam consuetudinem, vel habitum, qui per pœnitentiam quamvis veram & seriâ, vel absolutionem etiam Sacramentalem, non statim extinguitur, aut aboletur: hinc diabolus facilè eum à recta salutis semita abstractum in priorem perditionis viam retrahere poterat.

Jam non in pauperes, ut statutum fuerat, collectum aurum & argentum dispen-

labatur, sed in lusus, in convivia, in lupanaria, & lupas: lucrum, quod inde hausit, fuit morbus, & lues tam foetens, tamque pestilens, ut saepius viribus & animo linqueretur, sui impos in terram collabens.

Tali paroxismo semel prostratus videre sibi visus est vastam voraginem densis ignibus vapidam, quibus animæ damnatae exurerentur, & à diabolis saevissime torquebantur: stare se coram tribunali divino, & Christo Iudice, qui justâ contra ipsum accensus irâ imperaret monstris, & tortoribus illis infernalibus, ut ipsum abriperent, & præcipitarent in igneam illam abyssum: hac imagine territum se denuo ad opem petendam confugisse ad Beatissimam Virginem, quæ ipsi representabatur submisso corporis gestu Filio suo supplicare pro ipso, sed Filium respondere: Dilecta Mater, cur adhuc intercedere, & meritas pœnas avertere quæris ab illius capite, qui tuo patrocínio, & meâ misericordiâ turpiter abutitur ad audacius & diutiùs peccandum, & liberalius indulgendum effrænatae libidini? Hac etiamnum vice, replicabat misericors Mater, parce Fili, & justitia cedat misericordiæ; si posthac ad vomitum redeat, cesset omne patrocínio, cesset omnis misericordia: Sit igitur, reponit Christus, tua petitio adimpleatur. Sed tu infelix, sordibus aurium tenus immerse homuncio, si te non totum emundaveris, & seriò emendaveris,
ne

ne ullam vel tenuissimam spem concipe evadendi supplicium per intercessionem Matris meæ, quæ preces tuas surdis auribus præteribit; atque ita hæc scena clausa, & siparium obductum est, & miser ac miserabilis ægrotus, cui Deus abundans tempus, ad pœnitentiam agendam, & salutem operandam concesserat, brevi ope divina ex integro convaluit.

Quis in dubium trahere potuisset, quin Claudius tandem à scelerata sua vita destitutus, & ex fœtente cloaca emerurus esset? sed ô tyrannidem invincibilem pravæ consuetudinis! vix aliquot abiêre dies, cum in easdem sordes profundius, quàm unquam aliàs relapsus est; Verùm si ibi consuetas suas porcinas voluptates invenit, amisit tamen per has nimis carò emptas, quidquid adhuc pecuniarum habebat residuum.

Ad extremam redactus inopiam & miseriam, ignarus quò se verteret, quid consilii arriperet, in Hispanicam navem, occidentales Indias petentem, se conjicit, ex divitibus Peruviani regni mineris aurum, quod in Europa tam fœdè abligurierat, eruturus, & cum amplo fœnore recuperaturus. Limum regni Metropolim appulsus, idem, qui in Europa fuerat sordidus Claudius, quidquid auri lucrabatur, & corradebat, totum sordidissimâ prodigalitate in meretrices, & infamia scorta effundebat: morbis putridarum istarum voluptatum pedisse quis,

& certis appendicibus prostratus, ad ultimum obolum denuo emunctâ crumenâ, gratiæ loco habere, & censere debuit, quod in xenodochium admissus, illis adjunctus sit ægrotis, qui intolerabilem exhalantes mephitim, procul arceri debent, ne alios etiam sua peste inficiant.

Denuo in his deprehensus angustiis, morbo indies magis ingravescente, ad mentem saniozem rediit; certior factus, adesse Missionarium Apostolicum è Societate Jesu, virum zelosum, & celebrem, natione Hispanum, & quidem Madriti natum, suum contribulem, nomine Perlinum, misit, qui illum ad se vocaret, & rogaret, sibi in extremo animam & corpus perdendi periculo constituto adesse dignaretur: sine mora Perlinus animam ab æterno exitio liberandi cupidissimus adest: excipit, quam calidas inter lachrymas serio contriti animi testes deponit, confessionem, totiusque hucusque actæ vitæ tristem historiam sine omni nausææ vel tædii suborientis indicio patienter audit, animat, & excitat ipsum ad sperandum bene, & in divinæ misericordiæ sinum, quæ nullum quamvis enormem & gravissimum peccatorem, serio contritum, ad se cum filio prodigo redeuntem rejiciat, se totum conjiciendum: advertens insuper serium propositum tandem votum suum de ingredienda religione pridem conceptum implendi, se suamque operam offert,

fert, ad seligendum ex pluribus illum religiosum Ordinem, qui ipsi ad suum finem aptior, & gratior videretur, & ad procurandum, ut in illum admitteretur, ubi pristinae sanitati fuisset restitutus; ita à peccatis suis absolutum, & optimè animatum relinquit, se brevi, ut uberiore cum solatio aspergat, rediturum ad promittens.

Consolatio ubertim animam Claudii ex alto inundans, etiam in ægrum corpus redundavit, hinc post brevem aliquot dierum intercapedinem depulsò morbò ex integro convaluit: non tamen depulsus est etiam inolitus, & nimis profundè radicans peccandi habitus, & assuetudo ferrea; hæsit prior animæ debilitas & fragilitas. Non solum non venit ipsemet, ut promissum, & conventum inter ipsos fuerat, ad Perlinum, ut de ingressu in religionem omnia discuterentur, componerentur, & certi aliquid statueretur; sed nec Perlinus ad ipsum properans, eum invenire potuit, nam clanculariâ fugâ dilapsus, nunquam amplius se Linnæ videndum dedit, sed totum regnum Peruanum concursans, alibi quærebat, & inveniebat venenata pascua effrænatae suæ libidini, nunquam tamen satiandæ.

Post aliquot annorum spatium carnivora hæc bestia, sic disponente Deo, in casses Perlini, sed in cassum incidit. Excurrebat Perlinus zelo suo obsecundans, etiam in remotiora, sylvestria & montosa loca, ut sa-

eris suis exercitiis, instructionibus, & adhortationibus rudes, & sylvestres illos populos erudiret, & viam salutis doceret; sedem suorum Apostolicorum laborum esse voluit oppidum aliquod in altiore monte situm, & præ aliis magis populosum, & monticolis circumfictis magis frequens. Inter reliqua pietatis & misericordiae opera, quando ab aliis publicis cessabatur exercitiis, in more positum habebat, lustrare xenodochia, & valetudinaria, ut ægrotos solaretur, præcipuè autem, ut ad patientiam hortaretur, & artem doceret uberes meritorum fructus ex suis miseriis, & infirmitatibus pro altera vita, & coram Deo colligendi.

Dum ita ab uno ad alterum se confert, & circuit ægrotum, in ultimo illius valetudinarii angulo horridus, & desperationem ultimam sonans erumpit rugitus, & ejulatus. Properat ergo ad angulum attonitus sacerdos, & ubi non sine horrore conspicit, exiguo straminis mucidi, & in exiguam scobem comminuti fasciculo incubantem hominem emunctum, emaciatum, mephitim intolerabilem exhalantem, marcidum, & putridum, vivum cadaver, ut ægerrimè dignosci, & pro Claudio agnosci potuerit. Ipsâ miseriâ miserior ægrotus jam in limine mortis constitutus, dum oculos jam emorientes adhuc sustollit, facile agnoscit Perlinum, & exclamat: O me infelicissimum omnium mortalium; Itane Deus vult ad

perpetuam meam confusionem, ut sacerdos iste optimè gnarus vitæ meæ, usque ad hoc momentum pessimè, & luridissimè transactæ, fiat testis oculatus pessimæ, ac desperatissimæ mortis, æternæque damnationis? Vix hæc elocutus, irrugire denuo cœpit procul dubio ob perditam primogenituram, totamque hæreditatem cælestem, simulque scelestam suam foetidamque animam in orcum evomuit, quin ipsi prodesse, suæque operâ funestissimum casum impedire potuerit P. Perlinus.

Videsis jam, quò peccata propria, si accumulentur, perducant. Primus horum fructus est mala consuetudo, & pravus habitus, cujus viribus difficulter resistitur; secundus primo peior, est perseverantia, & obstinatio in malo, durities cordis, & oclusio aurium ad voces etiam sonoras sæpiusque repetitas excitantis, vocantis, invitantis, monentis, & minantis Dei. Tertius & ultimus ac omnium pessimus fructus, five effectus est desperata mors in peccatis. Si unquam peccasti, cave, ne de peccato in peccatum eas, & ita gradatim ad hunc funestissimum terminum pertingas.

In hac sacra solitudine, in qua Deus solet efficacius & frequentius homini ad cor loqui, & ad illud per suas gratias sensibilius pulsare, ut peccatores ex fatali lethargo excitet, firmum tandem, & inconcussum concipe propositum non amplius peccandi im-

polte.

posterum, sed radicitus extirpandi per accumulatos contrarios virtutum actus, prava vitiorum habitus, si quis jam in animo tuo radices agere cœpisset; ne illo, quo infelix Claudius, funestissimo fine vitam claudas.

Historia quinta

Pro meditatione quinta de morte.

Fermè omnes hucusque enarratæ historiae demonstrant, quàm terribilis sit non solum in conspectu Dei, sed frequenter etiam in hoc mundo in oculis hominum, mors peccatorum. Sequens verò historia demonstrabit, quàm malè sibi blandiantur, seque ipsos decipiant, qui credunt, morturos bene, qui semper vixerunt malè.

Narrat P. Daniel Bartoli S. J. historiae suæ Anglicanæ libro 4. cap. 13. Regnante Elisabetha vixisse Londini virum primum, & in jurisprudentia facile principem, in aliis quoque scientiis versatissimum, proventæ jam ætatis, & ingentium divitiarum. Abundabat hic libris Catholicis præsertim Theologicis, quamvis Protestantium sectæ non alia, quàm lucri, & temporalium emolumentorum causâ addictus, eosque non rarò, nec obiter, sed attentè ac frequen-